

Ryggmärgsskada

Ryggmärgen är en fortsättning av förlängda märgen i hjärnstammen. Den består av nervceller på samma sätt som hjärnan och de kommunicerar med varandra med hjälp av nervimpulser. Ryggmärgen bildar tillsammans med hjärnan det centrala nervsystemet. Vid ryggmärgsskada hindras nervimpulserna mellan hjärnan, musklerna och huden. Rörelse- och känselbortfallet beror på var i ryggraden skadan sitter och hur omfattande den är. Ryggmärgsskador kan vara medfödda, förvärvade (orsakade av en olycka) samt förvärvade icketraumatiska (orsakade av sjukdom).

Symptom

Konsekvenserna av ryggmärgsskadan beror på var längs ryggmärgen skadan är lokaliserad.

Man delar in ryggmärgsskador i två olika grupper. Paraplegi är skador nedanför nacken som engagerar två kroppsdelar. De medför förlamning och känselbortfall i antingen benen eller bålen/bäckenet men man har fullständig funktion i armarna. Tetraplegi är skador i nacken, på halssegmenten i ryggmärgen. De innebär delvis eller total förlamning och känselbortfall i fyra kroppsdelar: armar, ben, bäcken och bål, alltså från nacken och nedåt.

Ryggmärgsskador delas även in i kompletta och inkompleta skador. En komplett skada medför ett totalt bortfall av viljestyrd rörelseförmåga och känsel nedanför skadan. Vid en inkomplett skada är ryggmärgen inte av och man har en mer eller mindre kvarstående känsel och rörelseförmåga

nedanför skadan och man kanske kan gå med underarmskryckor eller rullator.

Behandling

Ryggmärgsskador kan bli bättre av regelbunden rehabilitering i form av träning. Symtom som smärta kan behandlas med smärtlindrande medicin, akupunktur och massage.

Vid komplett skada med kvarstående totalt funktionsbortfall efter två veckor är sannolikheten liten att man får tillbaka någon funktion. När det gäller partiella skador finns det på lång sikt möjligheter till betydande funktionsförbättringar.

Visste du att

- det finns mellan 6 000 och 10 000 ryggmärgsskadade i Sverige idag.
- cirka 250 personer drabbas årligen av ryggmärgsskada.
- 80 procent av dem som fått en ryggmärgsskada genom olycka är män. Bland de icke-traumatiskt skadade är könsfördelningen jämnare.

Hjärnfonden

PG 90 11 25-5 | BG 901-1255